

ARRIBAR A PLUTÓ

La sonda espacial **New Horizons** ha fet un viatge molt llarg. Ha passat deu anys travessant el Sistema Solar, amb una breu observació de Júpiter, i fins ara ha recorregut 4.500 milions de quilòmetres. L'objectiu principal de la missió de la NASA era, però, caracteritzar la geologia i la morfologia de Plutó i del seu satèl·lit principal, Caront. Finalment, aquest juliol la sonda va fer un vol rasant pel sistema plutonià que li va permetre observar, de prop, muntanyes altes i oceans gelats.

Quan la missió **New Horizons** va ser aprovada, l'any 2001, Plutó encara es considerava el novè planeta del sistema solar, categoria que ostentava des que va ser descobert l'any 1930 per l'astrònom nord-americà Clyde Tombaugh. Quan es va llançar la sonda, a principis de l'any 2006, però, la Unió Astronòmica Internacional ja estava a punt de degradar-lo a la categoria de planeta nan i d'objecte menor, juntament amb altres milers de cossos celestes, de dimensions semblants, com Eris o Ceres. El pobre Plutó, doncs, que havia tingut l'honor de formar part del top ten (o top nine) de cossos que giren al voltant del Sol, porta una dècada rebaixat a la segona –o la tercera– categoria.

La poetessa Sònia Moya, sempre atreta per les imperfeccions que s'amaguen al darrere de les coses aparentment perfectes, ha dedicat un llibre a aquest

petit planeta desnonat del sistema solar ("I ara entenc que no hi ha cosa / que s'imposi al pas del temps. / O que tu feïes comèdia / i, al final, / t'han descobert"). El recull de poemes –titulat, precisament, *Plutó*– va merèixer el Premi de Poesia Mn. Narcís Sagner de Vallgorguina i ha estat publicat no fa gaire per Témenos Edicions. I és que Plutó, com a metàfora, adquireix matisos molt interessants. Podríem, per exemple, identificar el planeta nan amb l'horitzó polític que, a casa nostra, s'albira per després de les eleccions del 27-S. Un objectiu que l'unionisme ens ha venut com a inassolible. Un objectiu menyspreat per l'opinió d'aquells a qui interessa que les coses no canviïn. La independència, com Plutó, té la importància que vulguem donar-li, sobretot la que li donem aquells que hi creiem, que tant de bo siguem majoria.

Ara que la sonda **New Horizons** ha arribat a Plutó, sembla que allò que anomenaven "objecte menor" ha recobrat importància. Ja no el menysprea ni el desacredita ningú. Al contrari. Es veu que, a més de nan, es tracta d'un cos força jove. Segur que no recuperarà l'estatus de planeta, però de cop i volta s'ha convertit en el centre de l'univers (si més no, de l'univers mediàtic) i els descobriments que s'hi estan fent prenen una gran transcendència científica. Tot arriba, i la **New Horizons**, de fet, ja va camí d'un altre objectiu, més enllà de Plutó.

De reüll
per Llorenç Capdevila

